

Vit fara nú at gera meiri vart við okkum

Ráðið fyri Ferðslu-trygd fer nú at leggja á annan bógv. Hereftir skulu vit gera meiri burturúr at vísa á, hvar vit eiga at bota um trygdina, sigur Jón Kragesteen

FERÐSLUTRYGD
Áki Bertholdsen

Ráðið fyri ferðslutrygd skal vera nógv sjónligari í fram-tíðini, enn tað hevur verið. Jón Kragesteen, leiðari á Ráðnum fyri Ferðslutrygd, sigur, at ráðið fer nú at leggja á annan bógv. Higartil hevur politikkur-in hjá Ráðnum verið ikki at gera nógv um seg í sam-bandi við vanlukkur og óhapp.

– Higartil hava vit bert

– Hereftir skal Ráðið fyri Ferðslutrygd virka meiri sum ein brúkarastovnur, enn vit hava gjort higartil, sigur Jón Kragesteen,

lagt okkum eftir at arbeiða um, t.d. um at fáa øll at nýta fyri tí, sum øll eru samd endurskin, trygdarhjálm,

trygdarseðlar o.s.fr.

– Við øðrum orðum hava vit bara borið vitan víðari, sum ongir trupulleikar kunnu standast av.

Hinvegin hava vit ikki gjørt nógv burturúr at bera vitan og ráðgeva um mál, har vit kunnu koma upp á tvørs av stovnum og mynd-ugleikum. Tað hava vit ikki gjørt, tí vit hava lagt stóran dent á samstarv við stovnar og myndugleikar.

– Áv tí sama hava vit ikki gjørt nógv við at ráðgeva myndugleikar um, hvørjar ábøtur, vit halda eiga at vera gjørdar á vegastrekk-um ymsastaðni kring land-ið.

Men Jón Kragesteen sig-ur, at Ráðið fyri Ferðslu-trygd fer nú at broyta poli-tikk á hesum øki.

– Hereftir skulu vit virka meiri sum eitt brúkafeлаг

og vera ein mótpólur til myndugleikarnar, tá ið tað um ferðslutrygd um ræður, tí slíkan mótpól hava myn-dugleikarnir ikki í lötuni og tað er tað saknur í.

– Frameftir fara vit í nógv størri mun at vera geva myndugleikunum eitt mótspæl, tá ið ferðslutrygd umræður.

Hann sigur at hereftir fer Ráðið fyri Ferðslutrygd í størri mun virkar um ein andstøða til myndugleik-arnar og fer at gera meiri vart við seg við at vísa á pláss, har vit halda, at tað tað er neyðugt at gera ábøt-ur og broytingar fyri at bota um trygdina.

– Har vit kunnu vísa á, at umstøðurnar hava gjørt avleiðingarnar av einum óhappi verri, enn neyðugt, eiga vit at bota um trygdina

Hann heldur, at Ráðið fyri

Men eg haldi, at tað altíð áliggur okkum at gera um-støðurnar so góðar so gjør-ligt, fyri at avmarkað av-leiðingarnar av teimum óhappum sum henda, so at tery ikki so ofta, sum tey nú gera, føra til deyða, av-lamni og skaða.

Hann sigur, at vegirnir eiga at vera mettir sum eitt arbeiðspláss.

– Á arbeiðsplássum gera vit tað, vit kunnu, fyri at tryggja maskinur og am-boð, so at mistøk og óansni hjá teimum, sum arbeiða við teimum, ikki skulu føra til skaðar og avlamni.

Á arbeiðsplássunum er tað arbeiðsgevarin, sum hevur skyldu til at gera umstøðurnar so góðar sum gjørligt, fyri at avmarka avleiðingarnar av óhapp-um.

Sama hugburð eiga vit at hava tá ið tað ræður um ferðslutrygd, sigur Jón Kragesteen.

– Og á vegnum í Øravík eiga vit eisini at hugsa um, hvat vit kundu broytt. Og tá ið tornið stendur soleiðis fyri, at tað er lætt at koyra á tað, eigur okkurt at vera gjørt fyri at avmarkað tann vandan

Hann sigur, at hetta er ikki ein spurningur um at at taka ábyrgd frá bilførararun-um. Men tá ið eitt lív er mist, lítli uggi í at tosa um ábyrgd. Tað eru slíkum missum, vit mugu forða fyri, sigur Jón Kragesteen.

Eitt arbeiðspláss

Jón Kragesteen sigur, at vit eiga altíð at gera, tað, vit kunnu, fyri at gera umstøð-urnar so tryggjar sum gjør-ligt.

– Mistøk henda altíð og tey óhapp, sum henda, eru avleiðingar av mistøkum.

✎

Løgmaður:

Hesuferð spjaðir sjálvstýrisvongin

Løgmaður vísir avgjørdur aftur, at hann leypir á frælsið at bera egin sjónar-mið fram og skipa seg, soleiðis sum oddamaður í Hesu-ferð heldur, at lög-maður ger

HESUFERÐ
Eyðun Klakstein

– Tað er púra burturvið at leggja meg undir at leypa á frælsið at skipa seg og at bera egin sjónarmið fram. Hesuferð kann gera og halda tað, tey vilja, men tað er gott at fólk hava fingið at vita, hvussu átakið arbeiðir.

Tað sigur Anfinn Kalls-berg, løgmaður, sum friggjadagin tók eitt óvan-ligt stig, tá hann sendi út eina ávaring ímóti innihald-inum í einum teldubrævi frá átakinum Hesuferð.

Í hesum teldubrævi, sum eitt av oddafólkunum í átakinum, Kjartan Hoydal, hevði skrivað, vórðu fólk biðin um at mótmæla sam-ráðingarleiðini hjá lög-

– Tað er ómetaliga spell, at slíkt virksemið skal spjaða tann føroyska sjálvstýrisvongin, og eg eri fegin um, at hetta teldubrævið kann vísa føroyingum, hvussu tað verður arbeitt, sigur løgmaður um teldubrævið hjá Hesuferð

manni móttvegis donsku stjórnini.

Kjartan Hoydal heldur, at løgmaður leypir á frælsið hjá fólki at skipa seg og bera sjónarmið fram, tá hann almennakunnger teldubrævið og ávarar ímóti innihaldinum.

– Hetta teldubrævið kom mær í hendi, og tað, sum eg vildi við at almannagera tað, var at vísa almenning-inum, at vit kunnu vænta eina herferð ímóti samráð-ingarviljanum hjá lög-manni, sigur Anfinn Kalls-berg.

løgtingssamtykt um sjálvs-stýri og er tann gongda leiðin í sjálvstýrismálinum, sigur løgmaður.

– Tað er ómetaliga spell, at slíkt virksemið skal spjaða tann føroyska sjálv-stýrisvongin, og eg eri feg-in um, at hetta teldubrævið kann vísa føroyingum, hvussu tað verður arbeitt.

Løgmaður ætlar ikki at taka brævið upp í samgong-uni, men hann sigur seg kenna onkur av sjónarmið-unum aftur frá tingfólki hjá Tjóðveldisflokkinum undir viðgerðini av løgmansrøð-uni.

Ta ferðina var brævið skrivað av øðrum fólki í Hesuferð, men send so at siga somu fólkum, sum hesuferð fingi brævið frá Kjartan Hoydal.

Tað heldur løgmaður vísir, at tað var einki mis-tak, at fólk fingi seinastu áheitanina frá Hesuferð.

– Tað er ein hóttan ímóti demokratinum, tá hvør ein-stakur ikki sleppur at taka sínar avgerðir sjálvur. Tí eri eg glaður um, at almenn-ingurin hevur fingið innlit í hetta teldubrævið, sigur Anfinn Kallsberg.

Spjaðing er úrslitið

Løgmaður heldur lítið um innihaldið í brævinum hjá Kjartani Hoydal.

– Tað, sum er kjarnin í hesum máli, er, at Hesuferð sendir eitt bræv út til 52 teldupostadressur og biður um talsmenn fyri eini kam-panju ímóti samráðingar-viljanum hjá løgmanni

móttvegis donsku stjórnini. Hesuferð roynir við hesum at stríðast í móti einum politikki, sum byggir á eina

Einki mistak

Anfinn Kallsberg heldur ikki, at tað var eitt mistak, at teldubrævið frá Hesuferð var sent teimum ávisu fól-k-unum á adressulistanum.

– Tað vóru so at siga tær somu teldupostadressurnar, sum fingi eitt líknandi bræv frá Hesuferð í februar mánaði. Tá bað átakið fólk um at mótmæla, at fólkaatkvøðan var avlýst, sigur løgmaður.

Nú má okkurt gerast við vegin í Øravík

Boðskapurin hjá okkum er púra greiður: SEV-tornið í Øravík má flytast, ella má bilaverja setast eftir vegjaðaranum, sigur Jón Kragesteen á Ráðnum fyri Ferðslutrygd, nú aftur ein bilur hevur rent á tað umstríddu tornið

FERÐSLUTRYGD
Áki Bertholdsen

– Nú má okkurt gerast við vegin í Øravík.

Tað heldur Jón Kragesteen, leiðari á Ráðnum fyri Ferðslutrygd.

Nú ein bilur einaferð enn rendi á umstríddu SEV-tornið, sum stendur beint við vegin í Øravík, er kjakið aftur tikið seg upp um ferðslutrygdina á hesum vegastrekkinum kyknað uppafur.

Seinastu 14-15 árinu eru fimm tilburðir skrásettir, har bilar hava rent á tornið, sum ikki stendur meiri enn ein metur ella tveir frá vegnum, mitt í einum svingi.

Men tað er onki loyndar-mál, at tað eru ikki øll óhapp, sum verða fráboðað, so veruliga talið á bilum, sum hava rent á tornið, er nógv størri.

Verða so óhappini lögð afturat, sum eru har á leið-

ini, men har bilarnir av til-vild ikki hava rakt sjálvt tornið, gerast talið nógv hægri.

Tað var eftir synderligu vanlukkuna í september í 1999, har triggir ungir dreingir lótu lív, at fólk av álvara fóru at tosað um at tað var neyðugt at gera nak-að við ferðslutrygdina á hesum vegastrekkinum.

Men kjakið dovnadi skjótt aftur og síðani hevur lítið og onki verið at hoyrt

heilt til nú, aftur eitt óhapp hendi, har ein bilur fekk

heilt stóran skaða og ein maður varð fluttur á sjúkra-húsið við brotnum armi.

Okkurt má gerast

Men nú kjakið er kyknað uppafur eftir hetta seinasta óhappið hava vit spurt leiðaran á Ráðnum Fyri ferðslutrygd, um hann hev-ur nakra meining um hetta vegastrekkið.

Tað hevur hann og boð-skapurin frá honum er púra greiður: Umstøðurnar á

Landsvegum í Øravík mugu gerast betri.

– Á einum vegastrekkið, sum hevur kostað so nógv, sum hetta strekkið í Øravík hevur, er tað sjálvsagt, at okkurt má gerast, heldur Jón Kragesteen.

Hann sigur, at antin má tornið flytast, ella má veg-urin flytast, ella má bila-verja setast uppp framvið vegnum.

– Okkum tørvar ikki fleiri prógv um, hvussu hættisligt hatta vegastrekk-ið er, enn vit longu hava

Í farnu viku hendi tað aftur: Ein bilur rendi á umstríddu SEV-tornið, sum stendur beint við vegin í Øravík. Hesuferð kostaði tað ein brotnan arm og ein knústan bil. Ráðið fyri Ferðslutrygd heldur, at tað er neyðugt bota um ferðslutrygdina

fingið.

– Tað kostar ikki nógvar túsund krónur at seta nakrar metrar av bilaverju upp so at tornið er avbyggt og tað hevði í hvussu so er hjálpt munandi um ferðslutrygd-ina, sigur Jón Kragesteen.

– Í øllum førum eigur tað at vera gjørt beinanvegin, sum ein fyribils loysn, til ein verandi og endalig loysn er fingin á vega-strekkinum, sigur leiðarin á Ferðslutrygd.

Oljuráðlegging í høvuðsstaðnum

Herfyri reisti byráðslimurin Jógvan Arge spurningin um at seta nevnd í kommununi at taka sær av oljuráðlegging í sambandi við eina komandi oljuvinnu. Málið varð fyri á byráðsfundi 4. juli og varð tað beint til viðgerðar í Fíggjarnevndini.

OLJURÁÐLEGGING
Jan Müller

Jógvan Arge sigur seg vóna, at málið fer at fáa góða undirtøku og í hesum sambandi vísir hann á álitið, sum oljuráðlegging-arnevndin hjá landsstýrin-um legði fram fyri fyra árum síðani – tann 10. juli 1997.

Tá varð fleiri ferðir nevnt, at í forkanningar- og leitingarstígnum var neyð-ugt at gera útreiðingar av ymsum spurningum, sum tóku seg upp í orðaskift-inum um tilstundandi olju-vinnu í Føroyum. Hesi við-urskifti eru serliga viðgjørð undir yvirskriftini »Andre pávirkingar« á síðunum 380-385 í donsku útgávu

og eisini har frammi í álit-inum á s 51-52 undir samanumtøkum.

Visast kann t.d. á síðu 384, har oljuráðleggingar-nevndin sigur: »Der kan

peges på, at der foreligger et righoldigt materiale af samfundsmæssige konsekvensanalyser m.v. i forbindelse med olieudvikling i samfund, der har ligheds-

punkter med Færøerne. Eksempler vil kunne hentes fra Norge, Skotland, Shetlandsøerne, Orkneyøerne, New Foundland o.s.v.

Jógvan Arge sigur, at tað

er ein góður botnur fyri víðari viðgerð av málinum at orientera seg í hesum álitinum, sum er av teimum frægu, og tá sæst skjótt, at so at siga ongar av teimum útreiðingum, sum oljuráð-leggingarnevndin sá fyri sær tá, eru gjørdar um møguliga ávirkan av olju-vinnu uppi á landi í Fø-royum.

– Sostatt kemur Tórs-havnar Kommuna at ganga á odda at royna at gera sær greitt, hvat fer at henda og hvat verður neyðugt at gera tann dagin, olja verður funnin undir Føroyum og farið verður at fyrireika framleiðslutíðarskeiðið, sum fær nógv ta størstu ávirkanina á samfelagið. Eg haldi tað hevur stóran týðning, at kommunan vísir flaggið, og tað er ikki nóg mikið at lata oljufeløginu eiga meginpartin av kann-ingunum og álitnum.

Fyrireikingin til fram-leiðsluna fer at taka nokur fá ár, eftir at lønandi olju-og/gassfundir eru staðfest-ir, so enn eru ikki allar súð-ir sýftar. Vit hava stundir til at venda spurningunum bæði væl og virðiliga sigur Jógvan Arge í einum brævi hann hevur sent formannin-um í Fíggjarnevndini, borg-arstjóranum Jan Christian-

sen.

Jógvan Arge vísir á, at tað er umráðandi er at gera arbeiðssetningin neyvan, at hava fólk burtur av til at gera tað verkliga arbeiðið eina tíð og at hava eina dugnaliga nevnd ella bólk til at seta út í kortið og taka samanum.